

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ขนมไทย มีเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมประจำชาติไทยคือ มีความละเอียดอ่อนประณีตในการเลือกสรรวัตถุดิบ วิธีการทำ ที่พิถีพิถัน รสชาติอร่อยหอมหวาน สีสันสวยงาม รูปลักษณ์ชวนรับประทาน ในสมัยโบราณคนไทยจะทำขนมเฉพาะวาระสำคัญเท่านั้น เป็นต้นว่างานทำบุญ เทศกาลสำคัญ หรือต้อนรับแขกสำคัญ นอกจากรสชาติที่อร่อยแล้วขนมไทยยังได้แฝงความหมายอันลึกซึ้งไว้เป็นชื่อของขนมแต่ละชนิดด้วย เช่น ขนมทองหยิบ ทองหยอด ทองม้วน ทองพับ ทองเอก เป็นขนมมงคล เชื่อกันว่าจะมีเงินใช้อย่างเหลือล้นไม่รู้จักหมดจักสิ้น เป็นต้น

ขนมทองพับเป็นอีกขนมหนึ่งที่มีส่วนผสมหลักๆคล้ายกับขนมทองม้วน คือ แป้ง มะพร้าว และน้ำตาล เป็นต้น ปัจจุบันได้มีการพัฒนาได้หลายหลายแบบ เช่น การม้วน การพับ การจีบ และยังมีส่วนผสมอื่นๆเข้าไปอีกมากมายแล้วแต่วัตถุดิบในท้องถิ่น

ที่กลุ่มสตรีแม่บ้านเขียวขจี ตำบลบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ก็เป็นอีกที่หนึ่งที่ได้ผลิตขนมทองพับสมุนไพรเพื่อเป็นอาชีพเสริม และเหตุที่ขนมทองพับนี้เป็นกรณีศึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้ก็คือ ขนมทองพับ เป็นขนมที่มีรสชาติดี และเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป และยังสามารถนำมาประยุกต์นำผักสมุนไพรเป็นส่วนผสมในการทำให้ขนมทองพับน่ารับประทานมากยิ่งขึ้น แต่ปัจจุบันเนื่องจากขนมทองพับมีผู้ผลิตหลายราย หาซื้อได้ง่าย แต่บรรจุภัณฑ์มีลักษณะไม่โดดเด่น ไม่สามารถสร้างความดึงดูด ความน่าจดจำให้กับผู้บริโภคได้

จากการศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ขนมทองม้วนสมุนไพรกลุ่มแม่บ้านตะกุดจั่น ตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ดำเนินการโดยนางสาวจรรยา อุ้นแก้ว (พ.ศ. 2550) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ทองม้วนสมุนไพรกลุ่มแม่บ้านตะกุดจั่น ตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยเข้าทำการศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์

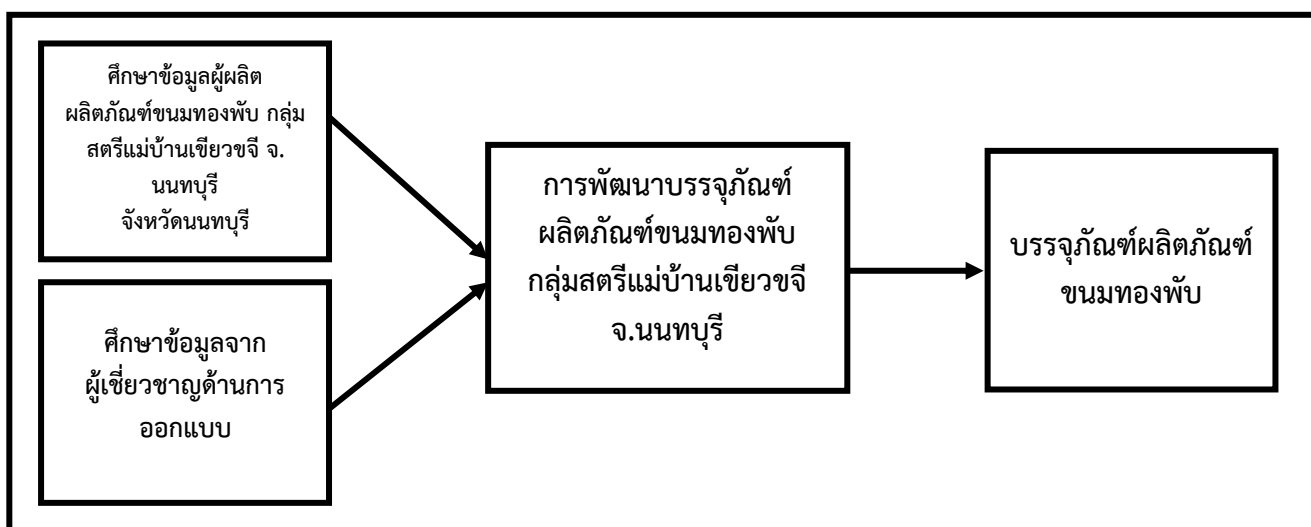
ขนมทองม้วนสมุนไพรกลุ่มแม่บ้านตะกุดจั่นและลักษณะรูปแบบบรรจุภัณฑ์เดิม เพื่อนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้มีรูปแบบที่แสดงถึงเอกลักษณ์เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ พบว่าปัจจุบันมีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ขนมทองม้วนสมุนไพรเป็นจำนวนมาก และเพิ่มขึ้นทุกวันทำให้มีความคล้ายกันมากอาจเกิดความเหมือน ความเข้าใจผิดของผู้บริโภค ดังนั้นการพัฒนาบรรจุภัณฑ์จึงควรมีเอกลักษณ์ โดดเด่นและมีความแตกต่างจากคู่แข่ง เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเกิดการจดจำผลิตภัณฑ์ได้ จึงสร้างภาพลักษณ์ใหม่ของผลิตภัณฑ์

ดังนั้น ผู้ทำวิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ขนมทองพับ เพื่อเป็นการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ขนมทองพับ กลุ่มสตรีแม่บ้านเขียวขจี ให้มีเอกลักษณ์โดดเด่นและมีความแตกต่างจากคู่แข่ง และเป็นการนำเสนอแนวทางการพัฒนาในแง่ของการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น และเป็นการส่งเสริมรายได้ให้กับผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งเป็นแนวทางแก้ปัญหาอีกประการหนึ่งที่จะสร้างความเจริญแก่ชุมชน ให้สามารถยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น มีความกินดีอยู่ดี ตลอดจนกระทั่งการต่อยอดสู่การส่งออกไปยังต่างประเทศ

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.2.1 เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนมทองพับ กลุ่มสตรีแม่บ้านเขียวขจี จังหวัดนนทบุรี
- 1.2.2 เพื่อประเมินความพึงพอใจบรรจุภัณฑ์ขนมทองพับ กลุ่มสตรีแม่บ้านเขียวขจี จังหวัดนนทบุรี

1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้จะศึกษาถึงการวิจัยเชิงพัฒนา ผลิตภัณฑ์คือขนมทองพับ กลุ่มสตรีแม่บ้านเขียวขจี จังหวัดนนทบุรี โดยทำการวิจัยจากกลุ่มสตรีแม่บ้านเขียวขจี จังหวัดนนทบุรี จำนวน 26 คน

1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1.5.1 การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ หมายถึง การคิดออกแบบมาเพื่อปกป้องรักษาผลิตภัณฑ์ให้คงสภาพ และแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ได้มาซึ่งบรรจุภัณฑ์ที่ดี

1.5.2 ผลิตภัณฑ์ขนมทองพับ หมายถึง ขนมไทยชนิดหนึ่งทำจากแป้งมันสำปะหลังปิ้งด้วยเตาปิ้งแล้วพับครึ่งมีลักษณะกรอบร่วน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ขนมทองพับ ให้มีเอกลักษณ์ ดึงดูดความสนใจยกระดับผลิตภัณฑ์ให้มีมาตรฐานและสามารถแข่งขันได้มากขึ้นในเชิงธุรกิจ

1.6.2 ได้รูปแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ขนมทองพับ ของกลุ่มสตรีแม่บ้านเขียวขจี จังหวัดนนทบุรี